

Posudok oponenta dizertačnej práce

Action in Desing, design interaktívnych digitálnych médií – princípy, prístupy

Doktorand: MgA. Bohuslav Stránský
Školiteľ: doc. PhDr. Zdeno Kolesár, PhD.

Aktuálnosť zvolenej témy

Dizertačná práca je venovaná aktuálnej problematike jednak vo vzťahu k jej aplikačnému potenciálu, ako aj vo vzťahu k rozvoju súčasného poznania v oblasti teoretických východísk, pričom téma už svojim názvom reflektuje zmeny tradičných prístupov v chápaní dizajnu a jeho špecifik pod vplyvom digitálneho prostredia. Zaujímavo koncipovaný názov práce pritom doktorand objasnil v jej predhovore. Interaktivita digitálnych médií má priame konzekvencie v digitálnom dizajne, ktoré sa doktorand svojou prácou snažil identifikovať.

Vhodnosť použitých metód spracovania

Celkové spracovanie dizertačnej práce vychádza z doktorandom stanovenej metodiky v kontexte stanovených cieľov. Popri tradičných vedeckých metódach s prevažujúcim analyticko-syntetickým charakterom využil pri formulovaní záverov množstvo sekundárnych zdrojov informácií, čiastkovo i osobné dopytovanie, i keď nie explicitne uvádzané, ako aj vlastné pozorovania a skúsenosti. Doktorand si v úvode práce kladie otázky vymedzujúce obsah dizertačnej práce. I keď nie sú taktiež explicitne uvádzané ako výskumné otázky, vyznačujú sa ich charakterom. V práci je taktiež citeľný multidisciplinárny prístup autora dizertačnej práce v kontexte riešenia skúmanej problematiky.

Z formálneho hľadiska je možné vzniesť námietky voči absentujúcemu číslovaniu strán, závažná pripomienka sa však týka používania nie vždy jednotnej formy citácií, resp. ich uvádzania. Taktiež zoznam použitej literatúry neobsahuje všetky zdroje uvádzané vo vlastnom texte práce (primárne sa to týka elektronických zdrojov), vďaka čomu na prvý pohľad vyznieva ako rozsahovo limitovaný.

Z hľadiska jej logickej štruktúry je proporcionálne vyvážená práca štruktúrovaná do šiestich hlavných častí vrátane úvodu a záveru. Tie sú doplnené o prehľad projektov, tvorivej činnosti doktoranda, zoznamu použitých zdrojov a jeho životopisu.

Z hľadiska prezentácie vlastných výsledkov doktoranda by bol očakávaný širší priestor venovaný záveru (jeho zaradenie by bolo vhodnejšie až za časť venovanú projektom doktoranda, keďže je ich možné považovať za tvorivý výstup v zmysle výsledkov práce doktoranda), taktiež zaradenie kapitoly 1.3 Co je digitální design do úvodu vyznieva polemicky, keďže by bolo možné zvažovať jej zaradenie ako samostatnej časti, resp. v spojení s kapitolou 2 Informační revoluce a estetika digitálního věku.

Výsledky dizertačnej práce a prínos nových poznatkov

Prínosy dizertačnej práce je možné identifikovať v troch kľúčových oblastiach, a to v obsahovom vymedzení digitálneho dizajnu, ako aj jeho rámca v previazanosti na jeho procesuálny aspekt v zmysle práce dizajnéra využívajúceho digitálne médiá. Doktorand identifikoval súčasné trendy v digitálnom dizajne tak v technologickej, spoločenskej ako i estetickej oblasti a zároveň akcentoval zákonitosti využívania digitálneho dizajnu v previazanosti na projektové riešenia.

Vedecký prínos a originalita práce

Hlavným prínosom vedeckej práce doktoranda je obsahové a terminologické vymedzenie digitálneho dizajnu, identifikácia jeho špecifik a potenciálu v rámci navrhovanej metodiky v zmysle jeho procesuálneho aspektu. Práca je svojim spracovaním originálna, oceniť je možné i identifikáciu kľúčových oblastí – štyroch kvalít – digitálneho produktu s využitím metódy New Product Development, ako aj prehľad projektov a ich spracovanie v podobe prípadových štúdií, vďaka ktorým bola umožnená priama konfrontácia praktických aplikácií a teoretických abstrakcií. Dizertačná práca má taktiež predpoklad jej využitia ako východiska ďalšieho vedeckého skúmania i praktickej uplatniteľnosti v podmienkach procesu vývoja a tvorby digitálnych produktov.

Stanovenie cieľa a miera jeho splnenia

Cieľom dizertačnej práce bolo preukázať, že dizajn digitálnych médií je špecifická, vysoko komplexná disciplína v konfrontácii s grafickým dizajnom tradičných tlačených médií. Takto naformulovaný cieľ by mohol byť označený za všeobecný, avšak bol doktorandom doplnený o špecifikáciu procesu vývoja digitálnych projektov, ako aj o identifikáciu optimálnych podmienok pre vznik originálneho a kvalitného digitálneho diela s dôvetkom identifikácie disciplín a subjektov aktívne participujúcich na digitálnych projektoch a vymedzenia role a postavenia dizajnéra v danom procese. V uvedenom kontexte by však bolo vhodné zvažovať rozčlenenie cieľov medzi primárny – hlavný cieľ a vedľajšie ciele – sekundárne. Napriek tejto menšej výhrade je možné konštatovať, že takto stanovené ciele sa doktorandovi jeho vlastnou vedecko-výskumnou a tvorivou prácou podarilo dosiahnuť.

Otázky pre autora pri obhajobe práce:

1. Konkretizujte výskumné metódy použité pri spracovaní dizertačnej práce.
2. Identifikujte význam a potenciálny vplyv neurovedy a vybraných nástrojov neuromarketingu na proces tvorby digitálneho produktu, primárne na jeho obsah a formu.
3. V kapitole 3 sú vymedzené charakteristiky digitálnych médií. V čom spočíva zásadný rozdiel medzi ich charakteristikou ako interaktívneho médiá a obojstranného médiá?
4. Súčasná ponuka predovšetkým v oblasti web dizajnu je rozšírená o možnosť využitia preddefinovaných šablón (napr. Joomla, Magento, WordPress), množstva voľne dostupných fotografií a grafických prvkov, či grafických softvérov zvládnutelných i neprofesionálmi. Aký vplyv má táto ponuka na tvorbu dizajnérov digitálnych médií a dopyt po ich digitálnych produktoch?

Závěrečné stanovisko

Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že doktorand preukázal schopnosť vlastnej samostatnej vedecko-tvorivej práce. Dizertačná práca reflektuje požadované štandardy dané pre záverečné práce, pričom stanovené ciele boli dosiahnuté. Prezentované výsledky sú významné v oblasti procesu vývoja a tvorby digitálnych produktov a celkového vymedzenia digitálneho dizajnu, zároveň sa vyznačujú silným aplikačným potenciálom, tvoria taktiež východisko ďalšieho výskumu v danej oblasti, ako aj zdroj poznania v rámci pedagogického procesu.

Dizertačná práca ako celok zodpovedá kritériám, stanoveným pre dizertačné práce a na základe skutočností uvedených v posudku sa

odporúča na obhajobu.

Po jej úspešnom priebehu navrhujem udeliť MgA. Bohuslavovi Stránskému titul „philosophiae doctor“ (Ph.D.) v študijnom odbore 8206V102 Multimedia a design.

9. jún 2017

Peter Štarchoň